

การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

การพัฒนาบัณฑิตผ่านการเรียนการสอนในรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริการ
วิชาการสู่สังคม

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุพงศ์ อวิรุทธา
หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจดิจิทัล
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คำนำ

เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้และเกิดการจัดการความรู้อย่างมีประสิทธิภาพถึงแนวทางในการพัฒนาบัณฑิตในด้านการเรียนการสอน คณะบริหารธุรกิจจึงได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประจำปีการศึกษา 2560 ขึ้น โดยวัตถุประสงค์ในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งนี้เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและแบ่งปันถึงประสบการณ์ในการใช้แนวทางในการสอนโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการสู่สังคม เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์และพบกับสถานการณ์จริงในการเป็นผู้ช่วยและทีมงานในการอบรมและสัมมนา

คณะกรรมการการจัดการความรู้
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2560

การพัฒนาบัณฑิตผ่านการเรียนการสอนในรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริการ วิชาการสู่สังคม

ในการบริหารการศึกษาทุกหลักสูตรมีการกำหนดกลยุทธ์ในการเรียนการสอนกันอยู่แล้ว ซึ่งโดยมากจะเป็นการออกแบบตามคำอธิบายรายวิชา และผู้สอนจะทำการกำหนดหัวข้อการสอนขึ้น และการสอนจะมีลักษณะเป็นการบรรยาย กรณีศึกษา หรือกิจกรรมกลุ่มภายในห้องเป็นหลัก ซึ่งต่อมาการจัดการเรียนการสอนมีการส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้รวบยอดจากภาคทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ งานจริง และกระตุ้นให้เกิดเรียนรู้จากการปฏิบัติผ่านรายวิชาโครงการ และวิชาสหกิจศึกษา แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษายังมีความจำเป็นที่จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจ

ดังนั้นการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพทางหนึ่ง คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรม และเป็นทีมงานในการจัดงานอบรม สัมมนา ที่มีผู้ประกอบการเข้าร่วม เพื่อฝึกฝนทักษะการนำเสนอ การเตรียมความพร้อม การฝึกฝนตนเอง การแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิด โดยมีตัวอย่าง โครงการ Digital Business Talk ที่จัดอบรม สัมมนาให้แก่ผู้ประกอบการในการฝึกการทำธุรกิจออนไลน์ และการวัดผลประเมินผลธุรกิจออนไลน์

ประโยชน์ของการเรียนการสอนในรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการสู่สังคม

1. ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ตรง และการปฏิบัติจริงให้แก่นักศึกษา
2. ได้พบกับสถานการณ์และกรณีศึกษาจริงจากผู้ประกอบการที่เข้ารับการอบรม สัมมนา
3. ช่วยพัฒนาให้เกิดความคิดเชิงระบบ (System Thinking)
4. การประยุกต์ทฤษฎีไปสู่ภาคปฏิบัติ
5. ช่วยให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในแต่ละสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม
6. สามารถต่อยอดทางอาชีพในอนาคตได้
7. เพิ่มพูนทักษะทางการสื่อสารและการนำเสนอ

การพัฒนาทางทักษะที่จำเป็นในการพัฒนานักศึกษาให้พร้อมเพื่อการมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการสู่สังคม

1. ทักษะทางการให้คำปรึกษา

นักศึกษาจำเป็นต้องมีการเตรียมตัว และความพร้อมมาเป็นอย่างดี เนื่องจากนักศึกษาจะไม่ทราบถึงคำถามและปัญหาของธุรกิจ นักศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะในการวินิจฉัยธุรกิจและให้คำปรึกษาทางเทคนิคเบื้องต้นภายใต้หัวข้อที่จัดสัมมนาและอบรม

2. ทักษะทางการแก้ปัญหา

นักศึกษาต้องสามารถแยกแยะประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาในการดำเนินการสัมมนาเชิงปฏิบัติการและ สามารถเชื่อมโยงแต่ละประเด็น ได้อย่างบูรณาการ

3. ทักษะทางการวางแผนและการบริหาร โครงการ

นักศึกษาจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การประสานงานโครงการ และเป็นสิ่งที่จะช่วยนักศึกษาสามารถ ค้นหาทางเลือก ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพอย่างสูงสุดเทียบจากทางเลือกในการแก้ปัญหาอื่น

แนวทางในการพัฒนาการสอน โดยใช้การมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการสู่สังคม

1. การเตรียมทีมนักศึกษาที่มีความหลากหลายของทักษะ

นักศึกษาต้องมีการทำงานเป็นทีมร่วมกันต้องมีทักษะการทำงานเป็นทีม รวมทั้งต้องมีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลในทีมประกอบด้วย การบริหารจัดการทีมงานภายในต้องมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจำเป็นต้องมีนักศึกษาที่มีความสามารถในการนำเสนอและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

2. การเตรียมความพร้อมทางด้านความรู้และเนื้อหาต่าง ๆ เพื่อการบูรณาการในการให้บริการวิชาการสู่สังคม

นักศึกษาจำเป็นต้องมีความสามารถของคนที่ต้องได้รับการบูรณาการ 1 คนที่ทำแต่เพียงด้านใดด้านหนึ่งแต่ไม่รู้จักต่อยอดหรือบูรณาการ ก็อาจจะอยู่ยากในสังคมอนาคต เพราะกระแสสังคมจะปรับเข้าไปสู่ในทิศทางของความรู้ที่หลากหลายและเชี่ยวชาญเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งไปด้วยกันในคนคนเดียว

3. ให้ความสำคัญกับการสื่อสาร
นักศึกษาได้ฝึกและพัฒนาทักษะการสื่อสารถือเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการทำงานและโอกาสอันดีในอนาคต

4. บทบาทที่ชัดเจนและความทุ่มเท
อาจารย์ที่ปรึกษาเปรียบเสมือนหนึ่งในสมาชิกในทีมที่ต้องมีเวลาอย่างมากและต้องร่วมกันดำเนินโครงการ คอยให้คำแนะนำ และที่สำคัญคือการหาทางออกและการสนับสนุนความคิดของนักศึกษาให้เกิดขึ้นจริง ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความสำคัญในปัจจุบันนี้ 1) พัฒนาวิธีการสื่อสารกับนักศึกษา 2) ต้องเติมสิ่งที่นักศึกษาขาดไป และ 3) ปลุกฝังให้นักศึกษาตระหนักถึงคุณค่าของวิชาการ

สรุป

การสอนในรูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริการวิชาการสู่สังคม เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการสัมผัสสถานการณ์จริง ผู้ประกอบการจริง และปัญหาจริง โดยนำความรู้ทั้งหมดที่ได้รับมาบูรณาการเพื่อให้คำปรึกษา และพัฒนาการเรียนการสอนอย่างกว้างขวางต่อไปในอนาคต